

GET INSPIRED

Af Jan Erik Hansen,
redaktør, jaha@kb.dk

Home away from home

"Vi forsøger at skabe det tredje sted. Hvor man ikke er hjemme, man ikke er ude, men man er i en hjemlig setting uden for hjemmet"

"Vi har været i bygningen i 5 år. Det er interessant, for det er den bygning som Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv holdt til, inden de flyttede ud. Det er også her, hvor arkitekten Bjarke Ingels havde sin tegnestue. Det er en bygning med historie i sig," forklarer Helle Guldborg, leder på biblioteket på KEA Erhvervsakademi, mens vi finder et passende sted i den næsten eftermiddagstomme kantine. En skærende kontrast til både bibliotek og café på etagen over. Her er masser af liv og studerende. Både i biblioteksområdet og i de dedikerede stillerum.

Bio – ud over serier af listige caféer og spisesteder. Vi er på mange måder i hipster-land. Selve biblioteket er lokaliseret på første salen i bygningen. Placeret som en flydende overgang med et café-område, som udgør en slags ind- og udgang fra den egentlige kantine i stueplan.

"Vi skulle egentlig være flyttet ind i nogle lokaler, som lå i stueetagen", fortsætter Guldborg. "Men det lykkedes os at flytte op på første sal i stedet, hvor caféen ligger, således at der kun er café og bibliotek på den etage.

Caféen bliver omdrejningspunktet, hvor de studerende kommer på et eller andet tidspunkt i løbet af dagen. Det er en super god placering for os."

"Vi startede med et areal, der var betydelig mindre end det, vi har i dag. Der har været mange knopskydninger i de 5 år, som vi har været her." Som et eksempel nævner

Vi samlede sammen, hvad vi kunne, med et budget på 5000 kroner."

Det blev i stedet til retro-rummet. En særlig hyggelig bagerst i biblioteket med dæmpet belysning, indrammede billeder og gamle dagligstuemøbler, samt en guitar og en rigtig gammel skrivemaskine.

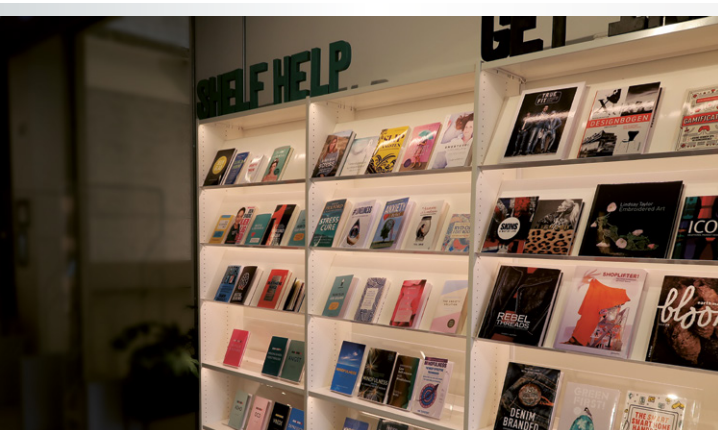
"Den har stået der i 3 år nu, og der er ikke nogle af tingene, som er forsvundet. Jeg var sikker på, at skrivemaskinen ville forsvinde. På et eller andet tidspunkt. Eller nogle ville tage guitaren.

Men de er der endnu. Ingen har taget noget.", griner Guldborg og konstaterer samtidig med en vis tilfredshed, at de studerende respekterer det, hvis de kan se, at der er kælet for detaljerne.

"Vi havde VisitDenmark ude. De skulle lave en film om "hygge". Ville gerne promovere begrebet "dansk hygge", som en immateriel verdensarv, som det vist hedder. De lavede en film, som skulle sendes til UNESCO. Vores retro-rum var indbegrebet af "hygge" i det offentlige rum. Det er en meget sjov historie."

Probably the Best, part 1: De studerende

"For mig er det her en succeshistorie i forhold til det at skabe et bibliotek." Helle Guldborg peger rundt, "Vi er et bibliotek i erhvervsakademi-sektoren, en sektor der egentlig er sprunget ud af handelsskoler og tekniske skoler. Institutioner der ikke har tradition for at have et bibliotek. Og hvis de har haft det, har det været enmandsbiblioteker."

Probably the Best Library, proklamerer en infostander ved siden af skiltet med åbningstiderne. En kæk hilsen til Carlsberg, og REVY får hurtigt associationen til Mads Mikkelsen, der cykler rundt i København. Og måske havner her med sin fadøl. Midt på indre Nørrebro.

KEA Erhvervsakademi ligger midt mellem Nørrebrogade og Guldborgsgade og med en prominent nabo i Empire

hun boghandlen, som oprindeligt lå i et lokale bag biblioteket.

"Det fungerede ikke rigtigt med en boghandel i det rum. En dag stod jeg og talte med en anden om, hvad vi kunne gøre. Vi blev enige om, at det kunne være mega sjovt at lave et 50er/60er-rum. Vi tog på tapetcaféen i Gentofte, fandt tapeter, og tog rundt i forskellige genbrugsbutikker.

KEA Erhvervsakademi huser 32 forskellige uddannelser, inklusive internationale, og indbefatter alt fra multimedie-designere til VVS- og el-installatører. Hun fortsætter,

”Min salgstale til organisationen har været, at de studerende mangler steder at være, og de vil gerne have nogle rammer, der er rare og trygge at være i. Man skal også tænke på, at vores studerende adskiller sig fra studerende på universiteterne. De kommer med meget forskellige forudsætninger. Nogle kommer direkte ind på studiet fra en STX-eksamen og gymnasiet, andre med en EUD, og nogle har været ude at være håndværkere i mange år. Det vil sige, at vi får en studentskare, som måske ikke er så biblioteksvante som dem, der læser videre på universiteterne.”

Det logiske spørgsmål er, hvordan man får dem til at bruge biblioteket og få det solgt som et hyggeligt sted, hvor alle kan være. Guldborg siger,

”Det første man skal gøre, er at tage alle de forudfattede opfattelser af et bibliotek ud af hovedet på dem. De skal kunne se sig selv i den setting vi laver. Den er ikke farlig.”

”Mange gange når man træder ind på et universitetsbibliotek, kan man godt

få følelsen af at træde ind i nogle hellige haller. Der er meget stille, man skal være på en bestemt måde, skal spørge på en bestemt måde, og helst ikke fremstå som dum.”

”Her prøver vi at nedbryde alle de barrierer og sige, at der bare ikke er nogle dumme spørgsmål. Vi arbejder meget med rummet som hjemlighed. Rummet skal gerne skabe en hjemlig følelse. Derfor har vi også arbejdet med musik i rummet, vi har små nips udstillet på reolerne, vi har hyggebelysning, tæpper som de studerende kan hygge sig med, hvis de fryser. Der er mange bløde tekstiler, også puder og bløde møbler.”

”Man får den der følelse, jeg træder ikke ind i et almindeligt bibliotek, jeg træder ind i et bibliotek, hvor der er hygge. På den måde tapper vi også ind i café-kulturen. Caféen er også det her tredje sted, vi har tænkt i, altså det der ikke er ude, og det der ikke hjemme. Men det som er lige midt imellem. I arkitekturen kalder man det ’mellem-rummet.’”

Det er det tredje sted. Man er ikke hjemme, man ikke er ude, men man er i den hjemlige setting uden for hjemmet. Helle Guldborg fortsætter;

”Den køber de studerende ind på. Det er jo interessant. Vi har stadig de her

store håndværkergutter, der vil leje en bog, som de har været vant til engang fra videoboksen, at leje, ikke låne. De tør være her, bruge rummet, og tør spørge, fordi de synes at det er fedt.”

”Det er den mission, som jeg har villet lykkes med, fra dengang jeg startede for 10 år siden.”, siger Guldborg. En mission hun bragte med sig fra den gamle designskole, ”Dels det at vi kan brande og booste det at være bibliotek, dels at vi kan skabe værdi for de studerende som er her på stedet, og vi kan skabe værdi for underviserne. Men også skabe værdi for ledelsen af institutionen. De kan se nytteværdien af at biblioteket er her. Hvis vi ikke får skabt den nytteværdi, så er der ikke noget bibliotek. Vi bliver skåret væk.”

Probably the Best, part 2: Råderummet

”Hvis organisationen kan se værdien i det, så giver det også et økonomisk råderum.”, siger Helle Guldborg for at understrege, at der altid er et økonomisk aspekt. Hun fortsætter, ”Samtidig har det dog været et ønske fra organisationen, at biblioteket også gerne skulle præsentere sig, skulle se godt ud, have nogle pæne reoler, have et ordentligt lys omkring reolerne.”

Selve indretningen af biblioteket er foregået uden eksterne konsulenter eller et arkitektfirma. Det har været en løbende proces uden et egentligt end point.

”For mig at se, handler det om, at vi har et rum. Det rum skal være med til at fastholde studerende og sikre, at de gennemfører deres uddannelse. Både via rummet, de services vi lægger ind i rummet, og de services medarbejderne leverer. Det er et samspil det hele. Rummet kan ikke stå alene. Der er services, der underbygger. Der er medarbejderkompetencer, der også spiller ind. Det bliver et hele, der taler ind i organisationen og taler ind i den

lukker vi aldrig døren. Det er meget bevidst. Det kan selvfølgelig være dejligt med en lukket dør for at få arbejdsro. Men hvis vi lukker døren, signalerer vi også, at vi ikke er tilgængelige, og vi signalerer, at der er en barriere mellem de studerende, underviserne, dem der nu kommer på biblioteket, og os. Den barriere ønsker vi ikke."

fastholdelse, vi gerne vil have af de studerende, således at de gennemfører studiet."

"Vi har startet med det, vi havde. Satte det, så det så pænt ud og byggede til hele tiden. Da vi begyndte at tale hjemlighed, satte vi os sammen hele personalegruppen. Vi arbejder ekstremt team-baseret i biblioteket. Der er ikke nogle, der arbejder kun med, for eksempel, indretning. Alle har en finger med i det.

Det er vigtigt, at alle tager ejerskab. Er det måske planter, der mangler, går vi ud og køber planter. For et par år siden var det kaktusser over alt, dengang kaktusbølgen var på sit højeste. Men er siden gået over til andre planter. Vi skal jo også være on trend, som man siger, og gerne lidt foran i virkeligheden." Og indretningen betyder meget for at understøtte lysten til at være i et rum, pointerer hun.

"Derfor begyndte vi også at arbejde med musik. Der er mange der spørger, hvordan kan man spille musik på et bibliotek. Men musik er med til at få folk til at gå ind i et rum. Det åbner op på et stort og stille rum og rækker ud mod den person, der kommer ind. Man slapper automatisk lidt mere af."

"I starten var der måske lidt indvendinger mod musikken, men det er helt forstummet. Man behøver selvfølgelig heller ikke at sidde op ad musikken, den studerende kan finde mere stille steder i biblioteket. Selvom der egentlig ikke er helt stille nogen steder, heller ikke i vores såkaldte stillerum. Vi opfordrer til det sociale og til gruppearbejdet, men ikke så meget til den stille fordybelse. Den må de finde et andet sted."

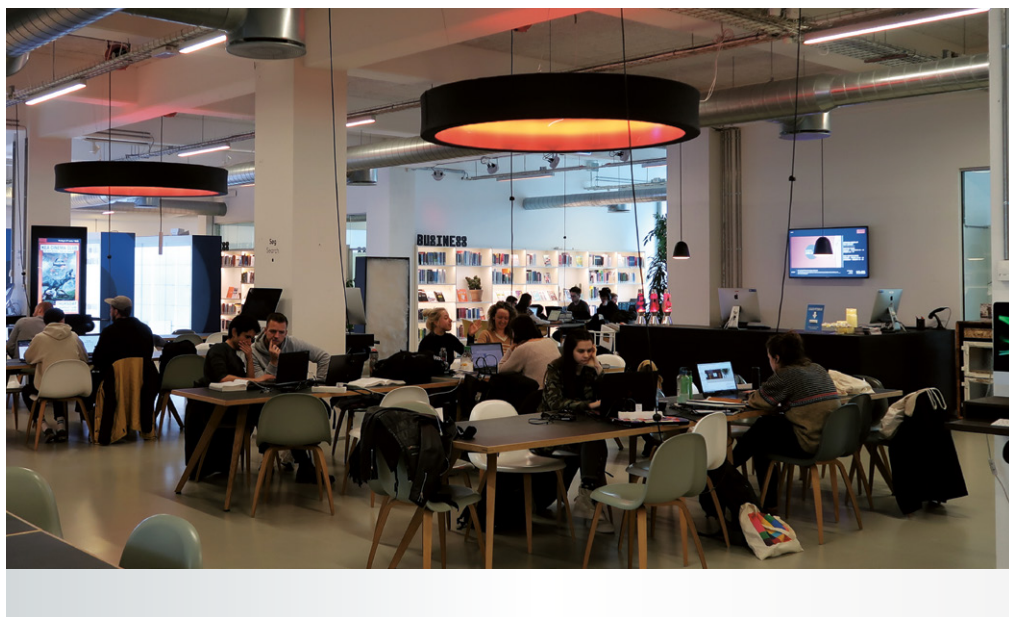
"Nu er vi også så heldige, at vi har en professionel DJ ansat på biblioteket. Et hvert bibliotek skal jo selvfølgelig have en DJ," griner Guldborg.

"Det er en kunst at lave musik, der ikke forstyrrer, men i stedet skaber nogle bestemte stemninger. Det vil sige om morgenen kører vi med lav intensitet på musikken. I løbet af dagen stiger den en lille smule, og om aftenen går den nedad igen. Så der er tænkt over hvilke numre, der spilles, og over at det er musik, der ikke vil forstyrre."

"Det giver den umiddelbare dialog, det kan være krævende, men det underbygger det trygge i rummet og den hjemlighed, at man godt må være her."

Der er dog indkøbt støjrreducerende hovedtelefoner til medarbejderne.

"Nogle gange kan det være rigtig rart at kunne lukke af," siger Helle Guldborg, "Men ellers fungerer det rigtig godt. Der er mange studerende, der kommer over og siger 'hej'. De kommer ikke ind i rummet, men vi går ud med dem. Man skal være i det, hele tiden være

"Men de bliver også opdraget til, at sådan er det her på biblioteket. Det er det, de møder fra dag 1. Præmissen er givet," siger hun og forklarer samtidig den tætte kontakt i dagligdagen til både studerende og undervisere i organisationen.

"Det vigtige er hele tiden at være i forbindelse med de studerende. Vi har også en politik, hvor det storrumsskontor, vi sidder på i biblioteket, der

til rådighed, være i en værtsrolle. Det kræver også noget af de mennesker, som arbejder her. Man er her som et service-menneske og er sammen om den samtale, som den studerende gerne vil have."

Probably the Best, part 3: Den rummelige proces

Biblioteket er en kontinuerlig proces, en fortløbende udvikling, som dirigeres af egne rammer. Med en stor grad af

selvstændighed i forhold til organisationen. Helle Guldborg siger,

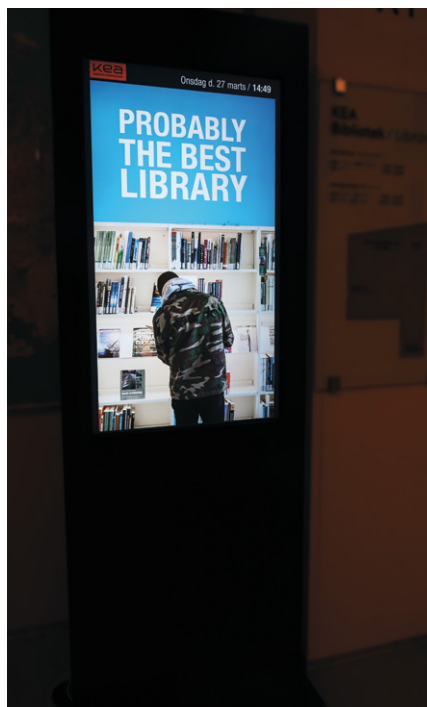
”Det er egentlig den proces, som vi synes er sjov, og som gør det indholdsrigt at komme på arbejde.”

”Vi har en strategi og er meget procedure-orienteret. Vi har alle de klassiske bibliotekselementer fra undervisning til indkøb af bøger. Men jeg føler ikke, at vi får pålagt opgaver. Vi tager dem selv og er hele tiden meget udviklingsorienteret.”

”Jeg har hele tiden haft fokus på, at de mennesker, som skal arbejde her, de har forskellige kompetencer, der understøtter hinanden. Og en tilgang til det at være her i vores set-up. Det vil sige et service-gen, udadvendthed, smilende, lyst til at indgå i forskellige sammenhænge. Hvis man har en sådan gruppe mennesker, har man også kapacitet til at gøre meget mere. Vi gør det i et trykt team-rum, hvor der er mange muligheder. Det fastholder også medarbejdere.”

Brugerundersøgelser er en del af konceptet, men den kontinuerlige kontakt ud i huset giver idéer og udvikling i dagligdagen til biblioteket. Også via sociale medier.

”Vi bruger de sociale medier rigtig meget, laver små opinionsundersøgelser på Facebook. For eksempel på tidsskrifter. Har I nogle gode bud på

tidsskrifter. Vi arbejder også meget med fokusgrupper. Men vi kan også gøre det, at vi har en idé, og lige går ud og spørger de studerende: hvad synes de.”

”På den måde har man en meget hurtig dialog, det behøver ikke at være noget som er planlagt måneder i forvejen.”

”Jeg har en tidligere solodanser fra Det Kgl. Teater ansat. Hun studerer her og er ansat som studentermedhjælper. Jeg tænkte, at det kunne være mega fedt, hvis vi kunne sam-

arbejde med Det Kgl. Teater og kostumeafdelingen derinde. Omkring materialer. Hvor mange forskellige lag der i balletskørter. Derfor har vi har lavet et samarbejde, og de kommer og sætter det op.”

”Men selvfølgelig, hvis det er store projekter, er det anderledes. Så vil vi arbejde med en fokusgruppe, og vi skal have studerende, der evaluerer, meget mere skemalagt.”, forklarer Helle Guldborg og trækker lidt på skuldrene ved det næste logiske spørgsmål. Fremtiden og de kommende planer?

”Vores retro-rum vil vi gerne lave om. Vi vil gerne over i noget colonial style. En ny indretning af rummet, store planter, blomster, bambusmøbler, en anden form for miljø.”

Et større wayfinding-projekt er allerede sat i gang. Et andet projekt arbejder med lyssætning i biblioteksrummet. Andre stikord bliver Pervasive Gaming, faglige spil, app's til undervisningsforløb, eller Augmented Reality.

”Men jeg ved ikke, hvad det næste bliver.”, siger Helle Guldborg. Det er en del af processen for biblioteket. At være åben. ”Vi ved heller ikke, hvor vi er om 5 år.”

Helle Guldborg

Bibliotekar DB/Master i Informationsformidling og Kulturvidenskab

2007 – : Biblioteksleder Københavns Erhvervsakademi

2004 – 2007: Gentofte Hovedbibliotek

1993 – 2004: Danmarks Statistik

1991 – 1993: Statens Museum for Kunst

1990 – 1991: Dansk Arbejdsgiverforening